
Raghuvansha 14 by Kalidas

—
ರಘುವಂಶಂ ಸರ್ಗಃ 14 ಕಾಲಿದಾಸಕೃತಂ
—

Document Information

Text title : raghuvansha14

File name : raghuvansha14.itx

Category : major_works, svvara, kAlidAsa

Location : doc_z_misc_major_works

Author : kalidasa

Transliterated by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Proofread by : Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Latest update : October 03, 2005

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

March 24, 2024

sanskritdocuments.org

ರಘುವಂಶಂ ಸರ್ಗಃ 14 ಕಾಲಿದಾಸಕೃತಂ

ಭರ್ತುಃ ಪ್ರಣಾಶಾದಥ ಶೋಚನೀಯಂ ದಶಾಂತರಂ ತತ್ರ ಸಮಂ ಪ್ರಪನ್ನೇ .
ಅಪಶ್ಯತಾಂ ದಾಶರಥೀ ಜನನ್ಯಾ ಛೇದಾದಿವೋಪಘ್ನತರೋವ್ರತತ್ಯಾ.. 14-1..
ಉಭಾವುಭಾಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಣತೌ ಹತಾರೀ ಯಥಾಕ್ರಮಂ ವಿಕ್ರಮಶೋಭಿನೌ ತೌ .
ವಿಸ್ವಷ್ಟಮಸ್ತಾಂಧತಯಾ ನ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಜ್ಞಾತೌ ಸುತಸ್ವರ್ಶಸುಖೋಪಲಂಭಾತ್.. 14-2..
ಆನಂದಜಃ ಶೋಕಜಮಶ್ರುಬಾಷ್ಟಸ್ತಯೋರಶೀತಂ ಶಿಶಿರೋ ಬಿಭೇದ .
ಗಂಗಾಸರಯೋರ್ಜಲಮುಷ್ಟತಪ್ತಂ ಹಿಮಾದ್ರಿನಿಸ್ಯಂದ ಇವಾವತೀರ್ಣಃ.. 14-3..
ತೇ ಪುತ್ರಯೋರ್ನೈರ್ಮುತಶಸ್ತ್ರಮಾರ್ಗಾದ್ರಾನ್ರಿವಾಂಗೇ ಸದಯಂ ಸ್ತೃಶಂತೌ .
ಅಪೀಪ್ಸಿತಂ ಕ್ಷತ್ರಕುಲಾಂಗನಾನಾಂ ನ ವೀರಸೂಶಬ್ಧಮಕಾಮಯೇತಾಂ.. 14-4..
ಕ್ಷೇಶಾವಹಾ ಭರ್ತುರಲಕ್ಷಣಾಹಂ ಸೀತೇತಿ ನಾಮ ಸ್ವಮುದೀರಯಂತೀ .
ಸ್ವರ್ಗಪ್ರತಿಷ್ಠಸ್ಯ ಗುರೋರ್ಮಹಿಷ್ಯಾವಭಕ್ತಿಭೇದೇನ ವಧೂರ್ವವಂದೇ.. 14-5..
ಉತ್ತಿಷ್ಠ ವತ್ಸೇ ನನು ಸಾನುಜೋಽಸೌ ವೃತ್ತೇನ ಭರ್ತಾ ಶುಚಿನಾ ತವೈವ .
ಕೃಚ್ಛಂ ಮಹತ್ತೀರ್ಣ ಇವ ಪ್ರಿಯಾರ್ಹಾಂ ತಾಮೂಚತುಸ್ತೇ ಪ್ರಿಯಮಪ್ಯಮಿಥ್ಯಾ..
14-6..

ಅಥಾಭಿಷೇಕಂ ರಘುವಂಶಕೇತೋಃ ಪ್ರಾರಬ್ಧಮಾನಂದಜಲ್ಪಿರ್ಜನನ್ಯೋಃ .
ನಿರ್ವರ್ತಯಾಮಾಸುರಮಾತ್ಯವೃದ್ಧಾಸ್ತೀರ್ಥಾಹೃತ್ಯೈಃ ಕಾಂಚನಕುಂಭತೋಯೈಃ..
14-7..

ಸರಿತ್ಸಮುದ್ರಾನ್ಸರಸೀಶ್ಚ ಗತ್ವಾ ರಕ್ಷಕಪೀಂದ್ರೈರುಪಪಾದಿತಾನಿ .
ತಸ್ಯಾಪತನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಜಲಾನಿ ಜಿಷ್ಣೋರ್ವಿಂಧ್ಯಸ್ಯ ಮೇಘಪ್ರಭವಾ ಇವಾಪಃ.. 14-8..
ತಪಸ್ವಿವೇಷಕ್ರಿಯಯಾಪಿ ತಾವದ್ಯಃ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯಃ ಸುತರಾಂ ಬಭೂವ .
ರಾಜೇಂದ್ರನೇಪಥ್ಯವಿಧಾನಶೋಭಾ ತಸ್ಯೋದಿತಾಸೀತ್ಪುನರುಕ್ತದೋಷಾ.. 14-9..
ಸ ಮೌಲರಕ್ಷೋಹರಿಭಿಃ ಸಸೈನ್ಯಸ್ತೂರ್ಯಸ್ವನಾನಂದಿತಪೌರವರ್ಗಃ .
ವಿವೇಶ ಸೌಧೋದ್ಗತಲಾಜವರ್ಷಾಮುತ್ತೋರಣಾಮನ್ವಯರಾಜಧಾನೀಂ.. 14-10..
ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಾವರಜೇನ ಮಂದಮಾಧೂತಬಾಲವ್ಯಜನೋ ರಥಸ್ಥಃ .
ಧೃತಾತಪತ್ರೋ ಭರತೇನ ಸಾಕ್ಷಾದುಪಾಯಸಂಘಾತ ಇವ ಪ್ರವೃದ್ಧಃ.. 14-11..
ಪ್ರಾಸಾದಕಾಲಾಗುರುಧೂಮರಾಜಿಸ್ತಸ್ಯಾಃ ಪುರೋ ವಾಯುವಶೇನ ಭಿನ್ನಾ .
ವನಾನ್ನಿವೃತ್ತೇನ ರಘೂತ್ತಮೇನ ಮುಕ್ತಾ ಸ್ವಯಂ ವೇಣಿರಿವಾಬಭಾಸೇ.. 14-12..

ಶ್ವಶ್ರುಜನಾನುಷ್ಠಿತಚಾರುವೇಷಾಂ ಕರ್ಣೀರಥಸ್ಥಾಂ ರಘುವೀರಪತ್ನೀಂ .
ಪ್ರಾಸಾದವಾತಾಯನದೃಶ್ಯಬಂಧೈಃ ಸಾಕೇತನಾಯೋಽಙ್ಗುಲಿಭಿಃ ಪ್ರಣೇಮುಃ.. 14-13..

ಸ್ಪುರತ್ವಭಾಮಂಡನಮಾನಸೂಯಂ ಸಾ ಬಿಭೃತೀ ಶಾಶ್ವತಮಂಗರಾಗಂ .
ರರಾಜ ಶುದ್ಧೇತಿ ಪುನಃ ಸ್ವಪುರ್ಯೈ ಸಂದರ್ಶಿತಾ ವಕ್ಷಿಗತೇವ ಭರ್ತ್ವಾ.. 14-14..
ವೇಶ್ಮಾನಿ ರಾಮಃ ಪರಿಬರ್ಹವಂತಿ ವಿಶ್ರಾಣ್ಯ ಸೌಹಾರ್ದನಿಧಿಃ ಸುಹೃದ್ಭ್ಯಃ .
ಬಾಷ್ಪಾಯಮಾನೋ ಬಲಿಮನ್ನಿಕೇತಮಾಲೇಖ್ಯಶೇಷಸ್ಯ ಪಿತುರ್ವಿವೇಶ.. 14-15..
ಕೃತಾಂಜಲಿಸ್ತತ್ರ ಯದಂಬ ಸತ್ಯಾನ್ನಾಭ್ರಶ್ಯತ ಸ್ವರ್ಗಫಲಾದ್ಗುರುನಃ .
ತಚ್ಚಿಂತ್ಯಮಾನಂ ಸುಕೃತಂ ತವೇತಿ ಜಹಾರ ಲಜ್ಜಾಂ ಭರತಸ್ಯ ಮಾತುಃ .. 14-16..
ತಥೈವ ಸುಗ್ರೀವಬಿಭೀಷಣಾದೀನುಪಾಚರತ್ಯ ತ್ರಿಮಸಂವಿಧಾಭಿಃ .

ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರೋದಿತಸಿದ್ಧಯಸ್ತೇ ಕ್ರಾಂತಾ ಯಥಾ ಚೇತಸಿ ವಿಸ್ಮಯೇನ.. 14-17..
ಸಭಾಜನಾಯೋಪಗತಾನ್ ದಿವ್ಯಾನ್ಮನೀನ್ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಹತಸ್ಯ ಶತ್ರುಃ .
ಶುಶ್ರಾವ ತೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಭವಾದಿ ವೃತ್ತಂ ಸ್ವವಿಕ್ರಮೇ ಗೌರವಮಾದಧಾನಂ.. 14-18..
ಪ್ರತಿಪ್ರಯಾತೇಷು ತಪೋಧನೇಷು ಸುಖಾದವಿಜ್ಞಾತಗತಾರ್ಥಮಾಸಾನ್ .
ಸೀತಾಸ್ವಹಸ್ತೋಪಹೃತಾಗ್ನ್ಯಪೂಜಾನ್ತಕ್ಷಕಪೀಂದ್ರಾನ್ವಿಸಸರ್ಜ ರಾಮಃ .. 14-19..
ತಚ್ಚಾತ್ಮಚಿಂತಾಸುಲಭಂ ವಿಮಾನಂ ಹೃತಂ ಸುರಾರೇಃ ಸಹ ಜೀವಿತೇನ .
ಕೈಲಾಸನಾಥೋದ್ವಹನಾಯ ಭೂಯಃ ಪುಷ್ಪಂ ದಿವಃ ಪುಷ್ಪಕಮನ್ವಮಂಸ್ತ.. 14-20..
ಪಿತುರ್ನಿಯೋಗಾದ್ವನವಾಸಮೇವಂ ನಿಸ್ತೀರ್ಯ ರಾಮಃ ಪ್ರತಿಪನ್ನರಾಜ್ಯಃ .
ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮೇಷು ಸಮಾಂ ಪ್ರಪೇದೇ ಯಥಾ ತಥೈವಾವರಜೇಷು ವೃತ್ತಿಂ.. 14-21..

ಸರ್ವಾಸು ಮಾತುಷ್ಪಪಿ ವತ್ಸಲತ್ವಾತ್ಸ ನಿರ್ವಿಶೇಷಪ್ರತಿಪತ್ತಿರಾಸೀತ್ .
ಷಡಾನನಾಪೀತಪಯೋಧರಾಸು ನೇತಾ ಚಮೂನಾಮಿವ ಕೃತ್ತಿಕಾಸು.. 14-22..
ತೇನಾರ್ಥವಾಽಲೋಭಪರಾಜ್ಮುಖೇನ ತೇನ ಘ್ನತಾ ವಿಘ್ನಭಯಂ ಕ್ರಿಯಾವಾನ್ .
ತೇನಾಸ ಲೋಕಃ ಪಿತೃಮಾನ್ವಿನೇತ್ರಾ ತೇನೈವ ಶೋಕಾಪನುದೇವ ಪುತ್ರೀ.. 14-23..
ಸ ಪೌರಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸಮೀಕ್ಷ್ಯ ಕಾಲೇ ರೇಮೇ ವಿದೇಹಾಧಿಪತೇರ್ದುಹಿತ್ರಾ .
ಉಪಸ್ಥಿತಶ್ಚಾರು ವಪುಸ್ತದೀಯಂ ಕೃತ್ವೋಪಭೋಗೋತ್ಸುಕಯೇವ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ.. 14-24..
ತಯೋರ್ಯಥಾಪ್ರಾರ್ಥಿತಮಿಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಾನಾಸೇದುಷೋಃ ಸದ್ಗಮ ಚಿತ್ರವತ್ಸು .
ಪ್ರಾಪ್ತಾನಿ ದುಃಖಾನ್ಯಪಿ ದಂಡಕೇಷು ಸಂಚಿಂತ್ಯಮಾನಾನಿ ಸುಖಾನ್ಯಭೂವನ್.. 14-25..

ಅಧಾಧಿಕಸ್ಥಿಗ್ಧವಿಲೋಚನೇನ ಮುಖೇನ ಸೀತಾ ಶರಪಾಂಡುರೇಣ .
ಆನಂದಯಿತ್ರೀ ಪರಿಣೇತುರಾಸೀದನಕ್ಷರವ್ಯಂಚಿತದೋಹದೇನ.. 14-26..

ತಾಮಂಕಮಾರೋಪ್ಯ ಕೃಶಾಂಗಯಷ್ಟಿಂ ವರ್ಣಾಂತರಾಕ್ರಾಂತಪಯೋಧರಾಗ್ರಾಂ .
 ವಿಲಜ್ಜಮಾನಾಂ ರಹಸಿ ಪ್ರತೀತಃ ಪಪ್ರಚ್ಛ ರಾಮಾಂ ರಮಣೋಽಭಿಲಾಷಂ.. 14-27..
 ಸಾ ದಷ್ಟನೀವಾರಬಲೀನಿ ಹಿಂಸ್ರೈಃ ಸಂಬದ್ಧವೈಖಾನಸಕನ್ಯಕಾನಿ .
 ಇಯೇಷ ಭೂಯಃ ಕುಶವಂತಿ ಗಂತುಂ ಭಾಗೀರಥೀತೀರತಪೋವನಾನಿ.. 14-28..
 ತಸ್ಯೈ ಪ್ರತಿಶ್ರುತ್ಯ ರಘುಪ್ರವೀರಸ್ತದೀಪ್ಷಿತಂ ಪಾರ್ಶ್ವಚರಾನುಯಾತಃ .
 ಆಲೋಕಯಿಷ್ಯನ್ಮುದಿತಾಮಯೋಧ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಸಾದಮಭ್ರಂಲಿಹಮಾರುರೋಹ.. 14-
 29..
 ಋದ್ಧಾಪಣಂ ರಾಜಪಥಂ ಸ ಪಶ್ಯನ್ವಿಗಾಹ್ಯಮಾನಾಂ ಸರಯೂಂ ಚ ನೌಭಿಃ .
 ವಿಲಾಸಿಭಿಶ್ಚಾಧ್ಯುಷಿತಾನಿ ಪೌರೈಃ ಪುರೋಪಕಂಠೋಪವನಾನಿ ರೇಮೇ.. 14-30..
 ಸ ಕಿಂವದಂತೀಂ ವದತಾಂ ಪುರೋಗಃ ಸ್ವವೃತ್ತಮುದ್ಧಿಶ್ಯ ವಿಶುದ್ಧವೃತ್ತಃ .
 ಸರ್ಪಾಧಿರಾಜೋರುಭುಜೋಽಪಸರ್ಪಂ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಭದ್ರಂ ವಿಜಿತಾರಿಭದ್ರಃ.. 14-31..
 ನಿರ್ಬಂಧಪೃಷ್ಟಃ ಸ ಜಗಾದ ಸರ್ವಂ ಸ್ತುವಂತಿ ಪೌರಾಶ್ಚರಿತಂ ತ್ವದೀಯಂ .
 ಅನ್ಯತ್ರ ರಕ್ಷೋಭವನೋಷಿತಾಯಾಃ ಪರಿಗ್ರಹಾನ್ಮಾನವದೇವ ದೇವ್ಯಾಃ.. 14-32..
 ಕಲತ್ರನಿಂದಾಗುರುಣಾ ಕಿಲೈವಮಭ್ಯಾಹತಂ ಕೀರ್ತಿವಿಪರ್ಯಯೇಣ .
 ಅಯೋಘನೇನಾಯ ಇವಾಭಿತಪ್ತಂ ವೈದೇಹಿಬಂಧೋರ್ಹೃದಯಂ ವಿದದ್ರೇ.. 14-
 33..
 ಕಿಮಾತ್ಮನಿರ್ವಾದಕಥಾಮುಪೇಕ್ಷೇ ಜಾಯಾಮದೋಷಾಮುತ ಸಂತ್ಯಜಾಮಿ .
 ಇತ್ಯೇಕಪಕ್ಷಾಶ್ರಯವಿಕ್ಲವತ್ವಾದಾಸೀತ್ಸ ದೋಲಾಚಲಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಃ.. 14-34..
 ನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಚಾನನ್ಯನಿವೃತ್ತಿ ವಾಚ್ಯಂ ತ್ಯಾಗೇನ ಪತ್ನ್ಯಾಃ ಪರಿಮಾಷ್ಟುಮೈಚ್ಛತ್ .
 ಅಪಿ ಸ್ವದೇಹಾತ್ಕಿಮುತೇಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಾದ್ಯಶೋಧನಾನಾಂ ಹಿ ಯಶೋ ಗರೀಯಃ..
 14-35..
 ಸ ಸಂನಿಪತ್ಯಾವರಜಾನ್ವತೌಜಾಸ್ತದ್ವಿಕ್ರಿಯಾದರ್ಶನಲುಪ್ತಹರ್ಷಾನ್ .
 ಕೌಲೀನಮಾತ್ಮಾಶ್ರಯಮಾಚಚಕ್ಷೇ ತೇಭ್ಯಃ ಪುನಶ್ಚೇದಮುವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ.. 14-36..
 ರಾಜರ್ಷಿವಂಶಸ್ಯ ರವಿಪ್ರಸೂತೇರುಪಸ್ಥಿತಃ ಪಶ್ಯತ ಕೀದೃಶೋಽಯಂ .
 ಮತ್ತಃ ಸದಾಚಾರಶುಚೇಃ ಕಲಂಕಃ ಪಯೋದವಾತಾದಿವ ದರ್ಪಣಸ್ಯ.. 14-37..
 ಪೌರೇಷು ಸೋಽಹಂ ಬಹುಲೀಭವಂತಮಪಾಂ ತರಂಗೇಷ್ಟಿವ ತೈಲಬಿಂದುಂ .
 ಸೋಢುಂ ನ ತತ್ಪೂರ್ವಮವರ್ಣಮೀಶೇ ಆಲಾನಿಕಂ ಸ್ಥಾಣುರಿವ ದ್ವಿಪೇಂದ್ರಃ.. 14-
 38..
 ತನ್ಯಾಪನೋದಾಯ ಫಲಪ್ರವೃತ್ತಾವುಪಸ್ಥಿತಾಯಾಮಪಿ ನಿವ್ಯಪೇಕ್ಷಃ .
 ತ್ಯಕ್ಷಾಮಿ ವೈದೇಹಸುತಾಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ಸಮುದ್ರನೇಮಿಂ ಪಿತುರಾಜ್ಞಯೇವ.. 14-39..
 ಅವೈಮಿ ಚೈನಾಮನಘೇತಿ ಕಿಂತು ಲೋಕಾಪವಾದೋ ಬಲವಾನ್ಮತೋ ಮೇ .

ಭಾಯಾ ಹಿ ಭೂಮೇಃ ಶಶಿನೋ ಮಲತ್ವೇನಾರೋಪಿತಾ ಶುದ್ಧಿಮತಃ ಪ್ರಜಾಭಿಃ.. 14-40..

ರಕ್ಷೋವಧಾಂತೋ ನ ಚ ಮೇ ಪ್ರಯಾಸೋ ವ್ಯರ್ಥಃ ಸ ವೈರಪ್ರತಿಮೋಚನಾಯ .
ಅಮರ್ಷಣಃ ಶೋಣಿತಕಾಂಕ್ಷಯಾ ಕಿಂ ಪದಾ ಸ್ಪೃಶಂತಂ ದಶತಿ ದ್ವಿಜಿಹ್ವಃ.. 14-41..
ತದೇವ ಸರ್ಗಃ ಕರುಣಾದ್ರ್ಯಚಿತ್ಯೈರ್ನ ಮೇ ಭವದ್ಧಿಃ ಪ್ರತಿಷೇಧನೀಯಃ .
ಯದ್ಯರ್ಥಿತಾ ನಿರ್ಹೃತವಾಚ್ಯಶಲ್ಯಾನ್ಪಾಣಾನ್ಮಯಾ ಧಾರಯಿತುಂ ಚಿರಂ ವಃ.. 14-42..

ಇತ್ಯುಕ್ತವಂತಂ ಜನಕಾತ್ಮಜಾಯಾಂ ನಿತಾಂತರೂಕ್ಷಾಭಿನಿವೇಶಮೀಶಂ .
ನ ಕಶ್ಚನ ಭ್ರಾತೃಷು ತೇಷು ಶಕ್ತೋ ನಿಷೇದ್ಲೂಮಾಸೀದನುಮೋದಿತುಂ ವಾ.. 14-43..
ಸ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪೂರ್ವಜನಾ ವಿಲೋಕ್ಯ ಲೋಕತ್ರಯಗೀತಕೀರ್ತಿಃ .
ಸೌಮ್ಯೇತಿ ಚಾಭಾಷ್ಯ ಯಥಾರ್ಥಭಾಷೀ ಸ್ಥಿತಂ ನಿರ್ದೇಶೇ ಪೃಥಗಾದಿದೇಶ.. 14-44..
ಪ್ರಜಾವತೀ ದೋಹದಶಂಸಿನೀ ತೇ ತಪೋವನೇಷು ಸ್ಪೃಹಯಾಲುರೇವ .

ಸ ತ್ವಂ ರಥೇ ತದ್ವ್ಯಪದೇಶನೇಯಾಂ ಪ್ರಾಪಯ್ಯ ವಾಲ್ಮೀಕಿಪದಂ ತ್ಯಜೈನಾಂ.. 14-45..
ಸ ಶುಶ್ರುವಾನ್ಮಾತರಿ ಭಾರ್ಗವೇನ ಪಿತುರ್ನಿಯೋಗಾತ್ಪ್ರಹೃತಂ ದ್ವಿಷದ್ವತ್ .
ಪ್ರತ್ಯಗ್ರಹೀದಗ್ರಜಶಾಸನಂ ತದಾಜ್ಞಾ ಗುರೂಣಾಂ? ಹ್ಯವಿಚಾರಣೀಯಾ.. 14-46..
ಅಥಾನುಕೂಲಶ್ರವಣಪ್ರತೀತಾಮತ್ರಸ್ಸುಭಿಯುಕ್ತಧುರಂ ತುರಂಗೈಃ .

ರಥಂ ಸುಮಂತ್ರಪ್ರತಿಪನ್ನರಶ್ಮಿಮಾರೋಪ್ಯ ವೈದೇಹಸುತಾಂ ಪ್ರತಸ್ಥೇ.. 14-47..
ಸಾ ನೀಯಮಾನಾ ರುಚಿರಾನ್ಪ್ರದೇಶಾನ್ಪ್ರಿಯಂಕರೋ ಮೇ ಪ್ರಿಯ ಇತ್ಯನಂದತ್ .
ನಾಬುದ್ಧ ಕಲ್ಪದ್ರುಮತಾಂ ವಿಹಾಯ ಜಾತಂ ತಮಾತ್ಮನ್ಯಸಿಪತ್ರವೃಕ್ಷಂ.. 14-48..
ಜುಗೂಹ ತಸ್ಯಾಃ ಪಥಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣೋ ಯತ್ಸವ್ಯೇತರೇಣ ಸ್ಫುರತಾ ತದಕ್ಷಾ .

ಆಖ್ಯಾತಮಸ್ಯೈ ಗುರು ಭಾವಿ ದುಃಖಮತ್ಯಂತಲುಪ್ತಪ್ರಿಯದರ್ಶನೇನ.. 14-49..
ಸಾ ದುರ್ನಿಮಿತ್ತೋಪಗತಾದ್ವಿಷಾದಾತ್ಸದ್ಯಃಪರಿಮ್ಲಾನಮುಖಾರವಿಂದಾ .
ರಾಜ್ಞಃ ಶಿವಂ ಸಾವರಜಸ್ಯ ಭೂಯಾದಿತ್ಯಾಶಶಂಸೇ ಕರಣೈರಬಾಹ್ಯೈಃ.. 14-50..
ಗುರೋರ್ನಿಯೋಗಾದ್ವನಿತಾಂ ವನಾಂತೇ ಸಾಧ್ವೀಂ ಸುಮಿತ್ರಾತನಯೋ
ವಿಹಾಸ್ಯನ್ .

ಅವಾರ್ಯತೇವೋತ್ಥಿತವೀಚಿಹಸ್ವೈರ್ಜಹ್ನೋರ್ದುಹಿತ್ರಾ ಸ್ಥಿತಯಾ ಪುರಸ್ತಾತ್.. 14-51..

ರಥಾತ್ಸ ಯಂತ್ರಾ ನಿಗ್ರಹೀತವಾಹಾತ್ತಾಂ ಭ್ರಾತೃಜಾಯಾಂ ಪುಲಿನೇಽವತಾರ್ಯ .
ಗಂಗಾಂ ನಿಷಾದಾಹೃತನೌವಿಶೇಷಸ್ತತಾರ ಸಂಧಾಮಿವ ಸತ್ಯಸಂಧಃ.. 14-52..
ಅಥ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಿತವಾಕ್ಯಧಂಚಿತ್ಸಾಮಿತ್ರಿರಂತರ್ಗತಬಾಷ್ಪಕಂಠಃ .
ಔತ್ಪಾತಿಕಂ ಮೇಘ ಇವಾಶ್ಲವರ್ಷಂ ಮಹೀಪತೇಃ ಶಾಸನಮುಜ್ಜಗಾರ.. 14-53..

ತತೋಽಭಿಷಂಗಾನಿಲವಿಪ್ರವಿದ್ಧಾ ಪ್ರಭ್ರಶ್ಯಮಾನಾಭರಣಪ್ರಸೂನಾ .
 ಸ್ವಮೂರ್ತಿಲಾಭಪ್ರಕೃತಿಂ ಧರಿತ್ರೀಂ ಲತೇವ ಸೀತಾ ಸಹಸಾ ಜಗಾಮ.. 14-54..
 ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶಪ್ರಭವಃ ಕಥಂ ತ್ವಾಂ ತ್ಯಜೇದಕಸ್ಮಾತ್ಪ್ರತಿರಾರ್ಯವೃತ್ತಃ .
 ಇತಿ ಚ್ಚಿತಿಃ ಸಂಶಯಿತೇವ ತಸ್ಯೈ ದದೌ ಪ್ರವೇಶಂ ಜನನೀ ನ ತಾವತ್.. 14-55..
 ಸಾ ಲುಪ್ತಸಂಜ್ಞಾ ನ ವಿವೇದ ದುಃಖಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗತಾಸುಃ ಸಮತಪ್ಯತಾಂತಃ .
 ತನ್ಯಾಃ ಸುಮಿತ್ರಾತ್ಮಜಯತ್ನಲಬ್ಧೋ ಮೋಹಾದಭೂತ್ಪಷ್ಟತರಃ ಪ್ರಬೋಧಃ.. 14-56..
 ನ ಚಾವದದ್ಭರ್ತುರವರ್ಣಮಾರ್ಯಾ ನಿರಾಕರಿಷ್ಟೋವ್ಯಜಿನಾದೃತೇಽಪಿ .
 ಆತ್ಮಾನಮೇವಂ ಸ್ಥಿರದುಃಖಭಾಜಂ ಪುನಃ ಪುನರ್ದುಷ್ಟ್ಯತಿನಂ ನಿನಿಂದ.. 14-57..
 ಆಶ್ವಾಸ್ಯ ರಾಮಾವರಜಃ ಸತೀಂ ತಾಮಾಖ್ಯಾತವಾಲೀಕಿನಿಕೇತಮಾರ್ಗಃ .
 ನಿಘ್ನಸ್ಯ ಮೇ ಭರ್ತೃನಿದೇಶರೌಕ್ಷ್ಯಂ ದೇವಿ ಕ್ಷಮಸ್ವೇತಿ ಬಭೂವ ನಮ್ರಃ.. 14-58..
 ಸೀತಾ ತಮುತ್ಥಾಪ್ಯ ಜಗಾದ ವಾಕ್ಯಂ ಪ್ರೀತಾಸ್ಮಿ ತೇ ಸೌಮ್ಯ ಚಿರಾಯ ಜೀವ .
 ಬಿಡೌಜಸಾ ವಿಷ್ಟುರಿವಾಗ್ರಜೇನ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಯದಿತ್ಥಂ ಪರವಾನಸಿ ತ್ವಂ.. 14-59..
 ಶ್ವಶ್ರುಜನಂ ಸರ್ವಮನುಕ್ರಮೇಣ ವಿಜ್ಞಾಪಯ ಪ್ರಾಪಿತಮತ್ಪ್ರಣಾಮಃ .
 ಪ್ರಜಾನಿಷೇಕಂ ಮಯಿ ವರ್ತಮಾನಂ ಸೂನೋರನುಧ್ಯಾಯತ ಚೇತಸೇತಿ.. 14-60..
 ವಾಚ್ಯಸ್ತ್ವಯಾ ಮದ್ವಚನಾತ್ಸ ರಾಜಾ ವಹ್ನೌ ವಿಶುದ್ಧಾಮಪಿ ಯತ್ಸಮಕ್ಷಂ .
 ಮಾಂ ಲೋಕವಾದಶ್ರವಣಾದಹಾಸೀಃ ಶ್ರುತಸ್ಯ ಕಿಂ ತತ್ಸದೃಶಂ ಕುಲಸ್ಯ.. 14-61..
 ಕಲ್ಯಾಣಬುದ್ಧೇರಥವಾ ತವಾಯಂ ನ ಕಾಮಚಾರೋ ಮಯಿ ಶಂಕನೀಯಃ .
 ಮಮೈವ ಜನ್ಮಾಂತರಪಾತಕಾನಾಂ ವಿಪಾಕವಿಸ್ಫೂರ್ಜಿಧುರಪ್ರಸಹ್ಯಃ.. 14-62..
 ಉಪಸ್ಥಿತಾಂ ಪೂರ್ವಮಪಾತ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ವನಂ ಮಯಾ ಸಾರ್ಧಮಸಿ ಪ್ರಪನ್ನಃ .
 ತದಾಸ್ವದಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತಯಾತಿರೋಷಾತ್ಸೋಢಾಸ್ಮಿ ನ ತ್ವದ್ಭವನೇ ವಸಂತೀ.. 14-63..
 ನಿಶಾಚರೋಪಪ್ಲುತಭರ್ತೃಕಾಣಾಂ ತಪಸ್ವಿನೀನಾಂ ಭವತಃ ಪ್ರಸಾದಾತ್ .
 ಭೂತ್ವಾ ಶರಣ್ಯಾ ಶರಣಾರ್ಥಮನ್ಯಂ ಕಥಂ ಪ್ರಪತ್ಸ್ಯೇ ತ್ವಯಿ ದೀಪ್ಯಮಾನೇ.. 14-64..
 ಕಿಂವಾ ತವಾತ್ಯಂತವಿಯೋಗಮೋಘೇ ಕುರ್ಯಾಮುಪೇಕ್ಷಾಂ ಹತಜೀವಿತೇಽಸ್ಮಿನ್ .
 ನ್ಯಾದ್ರಕ್ಷಣೀಯಂ ಯದಿ ಮೇ ನ ತೇಜಸ್ತದೀಯಮಂತರ್ಗತಮಂತರಾಯಃ.. 14-65..
 ಸಾಹಂ ತಪಃ ಸೂರ್ಯನಿವಿಷ್ಟದೃಷ್ಟಿರೂರ್ಧ್ವಂ ಪ್ರಸೂತೇಶ್ಚರಿತುಂ ಯತಿಷ್ಯೇ .
 ಭೂಯೋ ಯಥಾ ಮೇ ಜನನಾಂತರೇಽಪಿ ತ್ವಮೇವ ಭರ್ತಾ ನ ಚ ವಿಪ್ರಯೋಗಃ..
 14-66..
 ನೃಪಸ್ಯ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಪಾಲನಂ ಯತ್ನ ಏವ ಧರ್ಮೋ ಮನುನಾ ಪ್ರತೀತಃ .
 ನಿರ್ವಾಸಿತಾಪ್ಯೇವಮತಸ್ತ್ವಯಾಹಂ ತಪಸ್ವಿಸಾಮಾನ್ಯಮವೇಕ್ಷಣೀಯಾ.. 14-67..
 ತಥೇತಿ ತನ್ಯಾಃ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ವಾಚಂ ರಾಮಾನುಜೇ ದೃಷ್ಟಿಪಥಂ ವ್ಯತೀತೇ .
 ಸಾ ಮುಕ್ತಕಂಠಂ ವ್ಯಸನಾತಿಭಾರಾಚ್ಚಕ್ರಂದ ವಿಗ್ನಾ ಕುರೀವ ಭೂಯಃ.. 14-68..

ನೃತ್ಯಂ ಮಯೂರಾಃ ಕುಸುಮಾನಿ ವೃಕ್ಷಾ ದರ್ಭಾನುಪಾತ್ನಾನ್ವಿಜಹುರ್ಹರಿಣ್ಯಃ .
 ತಸ್ಯಾಃ ಪ್ರಪನ್ನೇ ಸಮದುಃಖಭಾವಮತ್ಯಂತಮಾಸೀದುದ್ರಿತಂ ವನೇಽಪಿ.. 14-69..
 ತಾಮಭ್ಯಗಚ್ಛದ್ವುದಿತಾನುಕಾರೀ ಕವಿಃ ಕುಶೇಧ್ಮಾಹರಣಾಯ ಯಾತಃ .
 ನಿಷಾದವಿದ್ಧಾಂಡಜದರ್ಶನೋತ್ಕಃ ಶ್ಲೋಕತ್ವಮಾಪದ್ಯತ ಯಸ್ಯ ಶೋಕಃ.. 14-70..
 ತಮಶ್ರು ನೇತ್ರಾವರಣಂ ಪ್ರಮೃಜ್ಯ ಸೀತಾ ವಿಲಾಪಾದ್ವಿರತಾ ವವಂದೇ .
 ತಸ್ಯೈ ಮುನಿದೋಹದಲಿಂಗದರ್ಶೀ ದಾಶ್ವಾನ್ಸಪುತ್ರಾಶಿಷಮಿತ್ಯವಾಚ್.. 14-71..
 ಜಾನೇ ವಿಸೃಷ್ಟಾಂ ಪ್ರಣಿಧಾನತಸ್ತ್ವಾಂ ಮಿಥ್ಯಾಪವಾದಕ್ಷುಭಿತೇನ ಭರ್ತೃ .
 ತನ್ಮಾ ವ್ಯಥಿಷ್ಠಾ ವಿಷಯಾಂತರಸ್ತ್ವಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಸಿ ವೈದೇಹಿ ಪಿತುರ್ನಿಕೇತಂ.. 14-72..
 ಉತ್ಪಾತಲೋಕತ್ರಯಕಂಟಕೇಽಪಿ ಸತ್ಯಪ್ರತಿಜ್ಞೇಽಪ್ಯವಿಕತ್ಥನೇಽಪಿ .
 ತ್ವಾಂ ಪ್ರತ್ಯಕಸ್ಮಾತ್ಕಲುಷವೃತ್ತಾವಸ್ತೇವ ಮನ್ಯುರ್ಭರತಾಗ್ರಜೇ ಮೇ.. 14-73..
 ತವೋರುಕೀರ್ತಿಃ ಶ್ವಶುರಃ ಸಖಾ ಮೇ ಸತಾಂ ಭವೋಚ್ಛೇದಕರಃ ಪಿತಾ ತೇ .
 ಧುರಿ ಸ್ಥಿತಾ ತ್ವಂ ಪತಿದೇವತಾನಾಂ ಕಿಂ ತನ್ನ ಯೇನಾಸಿ ಮಮಾನುಕಂಪ್ಯಾ.. 14-74..
 ತಪಸ್ವಿಸಂಸರ್ಗವಿನೀತಸತ್ತೇ ತಪೋವನೇ ವೀತಭಯಾ ವಸಾಸ್ಮಿನ್ .
 ಇತೋ ಭವಿಷ್ಯತ್ಯನಘಪ್ರಸೂತೇರಪತ್ಯಸಂನ್ಕಾರಮಯೋವಿಧಿಸ್ತೇ.. 14-75..
 ಅಶೂನ್ಯತೀರಾಂ ಮುನಿಸಂನಿವೇಶೈಸ್ತಮೋಪಹಂತ್ರಿಣಂ ತಮಸಾಂ ವಗಾಹ್ಯ .
 ತತ್ಸೈ ಕತೋತ್ಸಂಗಬಲಿಕ್ರಿಯಾಭಿಃ ಸಂಪತ್ಯತೇ ತೇ ಮನಸಃ ಪ್ರಸಾದಃ.. 14-76..
 ಪುಷ್ಪಂ ಫಲಂ ಚಾರ್ತವಮಾಹರಂತ್ಯೋ ಬೀಜಂ ಚ ಬಾಲೇಯಮಕೃಷ್ಣರೋಹಿ .
 ವಿನೋದಯಿಷ್ಯಂತಿ ನವಾಭಿಷಂಗಾಮುದಾರವಾಚೋ ಮುನಿಕನ್ಯಕಾಸ್ತ್ವಾಂ.. 14-
 77..
 ಪಯೋಘಟೈರಾಶ್ರಮಬಾಲವೃಕ್ಷಾನ್ಸಂವರ್ಧಯಂತೀ ಸ್ವಬಲಾನುರೂಪೈಃ .
 ಅಸಂಶಯಂ ಪ್ರಾಕ್ತನಯೋಪಪತ್ತೇಃ ಸ್ತನಂಧಯಪ್ರೀತಿಮವಾಪ್ಸ್ಯಸಿ ತ್ವಂ.. 14-78..
 ಅನುಗ್ರಹಪ್ರತ್ಯಭಿನಂದಿನೀಂ ತಾಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿರಾದಾಯ ದಯಾರ್ಧಚೇತಾಃ .
 ಸಾಯಂ ಮೃಗಾಧ್ಯಾಸಿತವೇದಿಪಾರ್ಶ್ವಂ ಸ್ವಮಾಶ್ರಮಂ ಶಾಂತಮೃಗಂ ನಿನಾಯ.. 14-
 79..
 ತಾಮರ್ಪಯಾಮಾಸ ಚ ಶೋಕದೀನಾಂ ತದಾಗಮಪ್ರೀತಿಷು ತಾಪಸೀಷು .
 ನಿರ್ವಿಷ್ಟಸಾರಾಂ ಪಿತೃಭಿರ್ಹಿಮಾಂಶೋರಂತ್ಯಾಂ ಕಲಾಂ ದರ್ಶ ಇವೌಷಧೀಷು.. 14-
 80..
 ತಾ ಇಂಗುದೀರ್ಘೇಹಕೃತಪ್ರದೀಪಮಾಸ್ತೀರ್ಣಮೇಧ್ಯಾಜಿನತಲ್ಪಮಂತಃ .
 ತಸ್ಯೈ ಸಪರ್ಯಾನುಪದಂ ದಿನಾಂತೇ ನಿವಾಸಹೇತೋರುಟಜಂ ವಿತೇರುಃ .. 14-81..
 ತತ್ರಾಭಿಷೇಕಪ್ರಯತಾ ವಸಂತೀ ಪ್ರಯುಕ್ತಪೂಜಾ ವಿಧಿನಾತಿಥಿಭ್ಯಃ .
 ವನ್ಯೇನ ಸಾ ವಲ್ಕಲಿನೀ ಶರೀರಂ ಪತ್ಯುಃ ಪ್ರಜಾಸಂತತಯೇ ಬಭಾರ.. 14-82..

ಅಪಿ ಪ್ರಭುಃ ಸಾನುಶಯೋಽಧುನಾ ಸ್ಯಾತ್ಕಿಮುತ್ಸುಕಃ ಶಕ್ರಜಿತೋಽಪಿ ಹಂತಾ .
ಶಶಂಸ ಸೀತಾಪರಿದೇವನಾಂತಮನುಷ್ಠಿತಂ ಶಾಸನಮಗ್ರಜಾಯ.. 14-83..
ಬಭೂವ ರಾಮಃ ಸಹಸಾ ಸಬಾಷ್ಟಸ್ತುಷಾರವರ್ಷೀವ ಸಹಸ್ಯಚಂದ್ರಃ .
ಕೌಲೀನಭೀತೇನ ಗೃಹಾನ್ನಿರಸ್ತಾ ನ ತೇನ ವೈದೇಹಸುತಾ ಮನಸ್ತಃ.. 14-84..
ನಿಗೃಹ್ಯ ಶೋಕಂ ಸ್ವಯಮೇವ ಧೀಮಾನ್ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾವೇಕ್ಷಣಜಾಗರೂಕಃ .
ಸ ಭ್ಯಾತ್ಮಸಾಧಾರಣಭೋಗಮೃದ್ಧಂ ರಾಜ್ಯಂ ರಜೋರಿಕ್ತಮನಾಃ ಶಶಾಸ.. 14-85..
ತಾಮೇಕಭಾಯಾರ್ಥಂ ಪರಿವಾದಭೀರೋಃ ಸಾದ್ವೀಮಪಿ ತ್ಯಕ್ತವತೋ ನೃಪಸ್ಯ .
ವಕ್ಷಸ್ಯಸಂಘಟ್ಟಸುಖಂ ವಸಂತೀ ರೇಜೇ ಸಪತ್ನೀರಹಿತೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀ.. 14-86..
ಸೀತಾಂ ಹಿತ್ವಾ ದಶಮುಖರಿಪುರ್ನೋಪಮೇಯೇ ಯದನ್ಯಾಂ
ತನ್ಯಾ ಏವ ಪ್ರತಿಕೃತಿಸಖೋ ಯತ್ಪ್ರತೂನಾಜಹಾರ .
ವೃತ್ತಾಂತೇನ ಶ್ರವಣವಿಷಯಪ್ರಾಪಿಣಾ ತೇನ ಭರ್ತುಃ
ಸಾ ದುರ್ವಾರಂ ಕಥಮಪಿ ಪರಿತ್ಯಾಗದುಃಖಂ ವಿಷೇಹೇ.. 14-87..
ಇತಿ ಶ್ರೀರಘುವಂಶೇ ಮಹಾಕಾವ್ಯೇ ಕವಿಶ್ರೀಕಾಲಿದಾಸಕೃತೌ
ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗೋ ನಾಮ ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ..

Encoded and Proofread by Arvind Kolhatkar akolhatkar at rogers.com

Raghuvansha 14 by Kalidas

pdf was typeset on March 24, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

